

SAĞ-KUR YASA TASARISI KONUSUNDA TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ'NİN GÖRÜŞÜ

Prof. Dr.Nusret Fişek*

"Sigorta primini ödemeyenlerin ya da ödeyemeyenlerin sigorta primlerinin Genel Bütçeden ve fonlardan karşılanması konusuna gelince; bu dolaylı olarak gerçek bir sigorta sistemini kurulamayacağını kabulü ve finansmanın devletçe Genel Bütçeden ve fonlardan karşılanacağını itirafıdır."

Türk Tabipleri Birliği köylüler ile kentlerde bulunduğu işlerde çalışanlara sunulacak sağlık hizmetlerinin bu halk kesiminden toplanacak sigorta primleri ile karşılanabileceği görüşünde değildir.

Genel Sağlık Sigortası sorunu Demokrat Parti zamanından beri tartışılmaktadır. Demokrat Parti yapabileceği yapmış ve 1952 yılında işçiler için sağlık sigorta uygulamalarını başlatmıştır. Melen Hükümeti'nin hazırladığı genel sağlık sigortası yasa tasarısı - Köylüden sağlık vergisi (prim) toplamanın sakıncaları nedeni ile komisyonlardan geçmemiştir. Son olarak da Ulusu Hükümeti programına Genel Sağlık Sigortası yasasının çıkarılacağı hükmünü koymuştur. Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, Genel Sağlık Sigortası yasa taslağı üzerinde geniş araştırmalar yapmış ve mümkün olamayacağına karar vermiştir. O zamandan bu zamana toplumun refah düzeyinde olumlu bir değişme değil, gerileme olmuştur. Geçim sıkıntısı çeken halktan sigorta primi toplamak apolitik bir karar olur. Sosyal Sigortalar Kurumu 1988 yılında sigortadan yararlanan kişi başına yılda 24000 TL, aile başına 150000 TL harcamıştır. Devlet İstatistik Enstitüsü'nün gelir dağılımı tahminlerine göre nüfuzumuzun dar gelirli kısmı (28 milyon kişi) ayda ortalama 80000 TL kazanmaktadır. Geliri geçinmesine yetmeyen bu ailelerden, gelirinin üçte birini sağlık primi olarak istemek akıl alacak bir çözüm değildir.

Hazırlanmış olan Sağ-Kur yasa taslağı bir merkezi teşkilat yasasıdır.

Kendilerine fildişi kuleler yapmayı seven bürokratlar iyi bir merkezi teşkilat önermişler ancak, tüm halktan prim toplamak için köylere kadar uzanacak bir tahsildar örgütü gerekeceğini unutmamışlardır.

*Türk Tabipleri Birliği Genel Başkanı

Sigorta primini ödemeyenlerin ya da ödeyemeyenlerin sigorta primlerinin Genel Bütçeden ve fonlardan karşılanması konusuna gelince; **bu dolaylı olarak gerçek bir sigorta sistemi kurulmayacağına kabulü ve finansmanın Devletçe Genel Bütçeden ve fonlardan karşılanacağına itirafıdır.** Türkiye'de Genel Sağlık Sigortası sisteminin kurulması konusunda Sağlık Master Planını hazırlayan Price Waterhouse firmasının maliye uzmanı ile yapılan tartışmada, kurulacak sigorta kurumunun primleri başarı ile toplayamayacağı kuşkusunda oldukları için -kendi deyimi ile kurnazca bir çözüm olarak- toplanamayan primlerin devletçe ödenmesi önlemini de önerdiklerini söylemiştir.

Maliye Bakanlığı Sağ-Kur'un bütçe açığını her yıl kapamada kararlı ise, tüm sağlık harcamalarının genel bütçeden finanse edilmesini de kabul eder. Çünkü, bu Maliye Bakanlığı'na harcamaları kontrol olanağı verir.

Halkımızın gelir gruplarına göre sınıflandırılmasını sağlayacak objektif bir ölçüt yasada yoktur. Bize göre ülkemizde bunu yapmak da olanaksızdır. Bu nedenle bazı kimselerin priminin devletçe ödenmesinin, bazılarının ise ödenmemesinin sosyal tepkilere neden olabileceği de unutulmamalıdır.

Sağlık Bakanı Sayın Şıvgın'ın Sağ-Kur yasa tasarısı gerekçesini güçlendirmek için yaptırdığı anket de yanıltıcıdır. Bu anket ile başta hekimler olmak üzere aydınların görüşleri saptanmak istenmektedir. Bu olası değildir. Ankete verilen yanıtlarda hekimlerin kimliklerini bildirmeleri istenmektedir. Bu bilimsel bir hatadır. Yanıtların doğruluğunu olumsuz etkiler. Bakanlıkta çalışan hekimlerin yüzlercesinin gerekli ve gereksiz yer değiştirme cezasına çarptırıldıkları bir dönemde memurlar doğru bildiklerini söylemekten çekinebilirler.

Bakanlık, hekimlerden ekipler kurarak yurt ölçüsünde Sağ-Kur yasası için propaganda çalışmaları da yapma kararındadır. Sayın Şıvgın, Sağ-Kur yasasına **koşut olarak aile hekimliği ve kamu hastanelerinin özelleştirilmesinden söz etmektedir.** Devletin milyarlık hastanelerinden özel hastaneleri gibi yararlanma olanağı kimileri için çekici bir vaat olabilir. Hastaya hekim seçme hakkının verilmesine -teorik düzeyde- kimse karşı çıkmaz. Ancak konuyu bilenler -ki sayıları azdır- bu sistemin hizmet maliyetini 5-6 kat arttıracığını bilirler. Ücret ile hekim çalıştırma modelinin uygulandığı bir sağlık sisteminin finanse edilemediği bir ülkede Sayın Sağlık Bakanının bu yolu seçeceğini söylemesi -**hekimlerin kendini desteklemeleri için yapılan kurnazca bir vaad sayılmasıdır.** Price Waterhouse firması da raporunda sağlık hizmetlerinde özelleştirmenin Türkiye'de uygulanamayacağını nezaket kuralları çerçevesinde duyurmuştur. (sahife 11 ve 371 ışığında, sahife 376-379'a bakınız). □